

– 1. Najczęściej obserwowano pojedyncze ptaki (14 stwierdzeń), a ponadto trzykrotnie widziano 2 osobniki i raz 3 ptaki. Rybitwa krótkodzioba najczęściej widywana była w głębi łądu (14 obserwacji), a tylko czterokrotnie na wybrzeżu: 3 razy nad Zatoką Gdańską i opisywana obserwacja na wybrzeżu zachodnim (Tomiałojć & Stawarczyk 2003, Komisja Faunistyczna 2004, 2005).

Powyższe stwierdzenie jest pierwszym pojawem tego gatunku na Pomorzu Zachodnim (Tomiałojć & Stawarczyk 2003, Kajzer et al. 2005). W roku 2004 dokonano jeszcze dwóch stwierdzeń: 11.07. – dorosłego ptaka widziano na Zb. Turawskim i 14.07. – 2 dorosłe osobniki nad Zalewem Wiślanym (Komisja Faunistyczna 2005).

***

The first record of the Gull-billed Tern *Gelochelidon nilotica* in Western Pomerania. On 10th August 2004 an adult Gull-billed Tern was seen at Świnoujście on the western Baltic coast. It was the first record of this species in Western Pomerania. Accepted by the Avifaunistic Commission.

Literatura

- BirdLife International 2004. Birds in Europe: population estimates, trends and conservation status. Cambridge, UK: BirdLife International. BirdLife Conservation Series No 12.
- Cramp S. (ed.). 1985. The Birds of the Western Palearctic. 4. Oxford University Press.
- Glutz U.N., Bauer K. 1982. Handbuch der Vögel Mitteleuropas. 3. Wiesbaden.
- Kajzer Z., Guentzel S., Jasiński M., Sołowiej M. 2005. Rzadkie ptaki obserwowane w latach 1999–2003 na Pomorzu Zachodnim. Not. Orn. 46: 89–104.
- Komisja Faunistyczna 2004. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2003. Not. Orn. 45: 169–194.
- Komisja Faunistyczna 2005. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2004. Not. Orn. 46: 157–178.
- Tomiałojć L., Stawarczyk T. 2003. Awifauna Polski. Rozmieszczenie, liczebność i zmiany. PTPP „pro Natura”, Wrocław.

Paweł Czechowski, Instytut Turystyki i Rekreacji PWSZ w Sulechowie
Armii Krajowej 51, 66-100 Sulechów, paczech@wp.pl

Późnojesienna obserwacja jaskółki rudawej *Cecropis daurica* na wybrzeżu zachodnim

ZBIGNIEW KAJZER

23 listopada 2006 podczas prowadzenia obserwacji ptaków na plaży około 2 km na wschód od Międzyzdrojów stwierdziłem młodocianą jaskółkę rudawą *Cecropis daurica*. Jaskółka latała na wysokości kilkunastu metrów nad plażą i wydumą

Notatki

porośniętą łożami, sprawiając wrażenie skutecznie żerującej. Ptak wyraźnie trzymał się około 100 metrowego odcinka plaży, a następnie po około 25 minutach obserwacji odleciał nad plażą w kierunku zachodnim.

Wielkością, sylwetką i proporcjami ptak bardzo przypominał dymówkę *Hirundo rustica*. Skrzydła oraz płaszcz z wierzchu czarne, na kuprze brudnobiała plama, mniejsza niż u oknówki *Delichon urbica*. Sterówki dość długie, rozwidłone, czarne. Skrajne sterówki około 30–40% dłuższe od najkrótszych, środkowych. Pokrywy podogonowe czarne, wyraźnie odcięte od jasnego spodu. Spód generalnie jasny z delikatnym łososiowym nalotem, pokrywy podskrzydłowe z rudawym odcieniem. Na szyi dobrze widoczna lekko rudawa obroża. Na wierzchu głowy czarniawa czapeczka.

Podczas obserwacji wykonałem kilkadziesiąt dokumentacyjnych zdjęć (patrz foto 17 w: Komisja Faunistyczna 2007). Obserwacja uzyskała akceptację Komisji Faunistycznej jako siódme stwierdzenie jaskółki rudawej w Polsce i zarazem pierwsze stwierdzenie jesienne. Wcześniejsze pojawy tego gatunku w kraju odnotowano: w maju 1982, w kwietniu 1987, w maju 1991, w czerwcu 2003, w maju 2005 oraz w maju 2006 (Tomiałojć & Stawarczyk 2003, Komisja Faunistyczna 2004–2007). Obserwacja z Międzyzdrojów jest jednocześnie drugim stwierdzeniem jaskółki rudawej na Pomorzu Zachodnim. Po raz pierwszy gatunek ten obserwowano 4.06.2003 w Lipianach pod Pyrzycami (Komisja Faunistyczna 2004, Kajzer et al. 2005).

Jaskółka rudawa gniazduje w południowej Europie, środkowej i północno – zachodniej Afryce oraz na znacznym obszarze Azji (Hagemeijer & Blair 1997). Na kontynencie europejskim największe populacje lęgowe występują na Półwyspie Iberyjskim, w Grecji, Bułgarii i Albanii. Bardzo nielicznie gatunek ten gniazduje również we Francji, Włoszech, Rumunii oraz Słowenii (Hagemeijer & Blair 1997). W Europie, poza arealem lęgowym, jaskółka rudawa jest obserwowana dość regularnie, głównie w zachodniej części kontynentu oraz w Skandynawii. W ostatnich latach corocznie pojawia się na Wyspach Brytyjskich, w Holandii oraz Szwecji. Do roku 2005 na Wyspach Brytyjskich odnotowano aż 511 stwierdzeń (Fraser et al. 2007).

***

Late Autumn record for The Red-rumped Swallow *Cecropis daurica* on the Polish west coast. On 23 November 2006, the young Red-rumped Swallow in the seaside resort of Międzyzdroje was observed. It is the second record for this species in Western Pomerania. The Red-rumped Swallow was first observed in the Lipiany near Pyrzyce in 2003. Accepted by the Avifaunistic Commission.

Literatura

- Fraser P.A., Rogers M.J. and the Rarities Committee 2007. Report on rare birds in Great Britain in 2005. Part 2 : passerines. *British Birds* 100: 72–104.
- Hagemeijer E.J.M, Blair M.J. (eds). 1997. *The EBCC Atlas of European Breeding Birds: Their Distribution and Abundance*. T & AD Poyser, London.
- Kajzer Z., Guentzel S., Jasiński M., Sołowiej M. 2005. Rzadkie ptaki obserwowane w latach 1999–2003 na Pomorzu Zachodnim. *Not. Orn.* 46: 89–104.

- Komisja Faunistyczna 2004. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2003. Not. Orn. 45: 169–194.
- Komisja Faunistyczna 2005. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2004. Not. Orn. 46: 157–178.
- Komisja Faunistyczna 2006. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2005. Not. Orn. 47: 97–124.
- Komisja Faunistyczna 2007. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2006. Not. Orn. 48: 107–136.
- Tomiałojć L., Stawarczyk T. 2003. Awifauna Polski. Rozmieszczenie, liczebność i zmiany. PTPP „pro Natura”, Wrocław.

Zbigniew Kajzer, Wiosny Ludów 3/35, 71-471 Szczecin, atricilla@interia.pl

Zimowa obserwacja wydrzyka wielkiego *Stercorarius skua* na wybrzeżu zachodnim

ZBIGNIEW KAJZER, SEBASTIAN GUENTZEL,
MICHAŁ JASIŃSKI, ŁUKASZ ŁAWICKI

20 stycznia 2007 w Mrzeżynie na wybrzeżu zachodnim (pow. gryficki) obserwowaliśmy drugorocznego wydrzyka wielkiego *Stercorarius skua* (fot. 8). Po raz pierwszy wydrzyka zauważono podczas ataku na żerujące w strefie przyboju mewy srebrzyste *Larus argentatus* i mewy siodłate *L. marinus*. Ptak przez kilkadziesiąt sekund nękał mewy, a następnie odleciał kilkaset metrów w morze, gdzie usiadł na wodzie. W ciągu niemal dwugodzinnej obserwacji z falochronu wydrzyka obserwowaliśmy jeszcze dwukrotnie podczas podobnych ataków na mewy. Większość czasu spędzał jednak siedząc daleko na morzu. Po trzecim, najdłuższym z ataków, wydrzyk odleciał w kierunku zachodnim.

Obserwowany wydrzyk wielkością zbliżony był do mewy srebrzystej. Skrzydła były dość szerokie i długie, ogon krótki, tułów w zarysie „beczulkowaty”. Ogólny ton upierzenia ptaka był rdzawo-brązowy. Na skrzydłach charakterystyczne białe plamy, widoczne zarówno z wierzchu jak i od spodu, utworzone przez białe nasady lotek I rzędu. Dziób duży, mocny. Mimo fatalnych warunków atmosferycznych, wykonano bogatą dokumentację fotograficzną obserwowanego ptaka. Obserwacja uzyskała akceptację Komisji Faunistycznej.

Areał lęgowy wydrzyka wielkiego w Europie obejmuje przede wszystkim północną część Wielkiej Brytanii, Szetlandy, Wyspy Owcze, Islandię oraz archipelag Svalbard. Nieliczne populacje zasiedlają również Norwegię oraz europejską część północnej Rosji (Hagemeyer & Blair 1997). Zimowiska zlokalizowane są przede wszystkim na Atlantyku. Poza zachodnimi wybrzeżami Europy gatunek ten spotykany jest bardzo rzadko, jednak obserwowano go w większości krajów, również w głębi kontynentu (Cramp 1998). Do Polski zalatuje sporadycznie – do roku 2006 gatunek ten stwierdzono około 33 razy (Tomiałojć & Stawarczyk 2003, Komisja Faunistyczna 2007). Pojawia się zarówno w strefie wybrzeża, jak i w głębi kraju (Tomiałojć & Stawarczyk 2003). Większości stwierdzeń dokonano w okresie od